

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

Ifølge socialministerens redegørelse om forholdene for personer med handicap (november 1985) er udgangspunktet for regeringens arbejde på handicapområdet, at den enkelte borger skal have størst mulig indflydelse på egen tilværelse. Regeringen lægger ifølge samme redegørelse megen vægt på, at bestræbelserne på at integrere personer med handicap i samfundet fortsætter, og at der fortsat arbejdes videre med at sikre personer med handicap en ligestilling inden for alle områder af samfundet.

Papir er jo taknemmeligt. Hvis disse pæne ord skal have et reelt indhold, skal der andet end hensigtsserklæringer til; der skal sættes kød og blod bag hensigtsserklæringerne.

At have størst mulig indflydelse på sit eget liv omfatter også retten til arbejde. Og her står de handicappede, som til trods for handicapet er i stand til at arbejde – fuldtids eller deltids – i en ualmindelig svær situation. De har meget sværere end ikke-handicappede ved overhovedet at finde et job, både på grund af de praktiske problemer, en arbejdsgiver måtte frygte, og på grund af de fordomme, som findes lige under overfladen hos alt for mange ikke-handicappede. Ja, meget få af os kan vel i virkeligheden sige sig fri for at have en snert af remmen.

Almindelige bemærkninger

Den offentlige sektor har en særlig pligt til at søge at løse de handicappedes erhvervsmæssige problemer. Og der har da også siden 1965 været bestemmelser om, at handicappede kunne få fortrinsadgang til visse beskæftigelser inden for det offentlige.

I forbindelse med bistandslovens indførelse i 1976 blev det bestemt, at arbejdsministeren skulle fastsætte regler om fortrinsadgang til visse offentligt regulerede beskæftigelser for personer, der på grund af invaliditet har vanskeligt ved at få beskæftigelse på det almindelige arbejdsmarked.

Arbejdsministeren fastlagde disse regler i bekendtgørelse nr. 437 af 26. august 1976 og udvidede dem til at omfatte *alle* stillinger inden for statslige og kommunale myndigheders ansættelsesområder, herunder også koncessionerede virksomheder og institutioner, hvis lønudgifter dækkes fuldt ud af stat og kommune. Det er herefter arbejdsformidlingen, som er forpligtet til at tage initiativer, når det vurderes, at en person falder ind under fortrinsadgangens bestemmelser.

Fortrinsadgangen har imidlertid haft meget ringe effekt. På foranledning af udvalget »De Handicappede og Arbejdsmarkedet« har arbejdsdirektoratet foretaget en undersøgelse af effekten. Siden bekendtgørelsen trådte i kraft i 1976, er der i gennemsnit kun kommet lidt over 100 handicappede i beskæftigelse om året ved hjælp af bekendtgørelsens fortrinsadgang. Og dette gennemsnit er oven i købet faldet drastisk i løbet af de sidste 2 år. I gennemsnit registreres der for hele landet ca. 450 personer om året som følge af ordningen. Dette svarer til 5–6 pct. af samtlige behandlede sager hos arbejdsformidlingen om erhvervsmæssig placering af handicappede.

Den ringe effekt skyldes

- arbejdsformidlingens ringe kendskab til ledige stillinger inden for offentlige virksomheder, og
- at de offentlige virksomheder kun i ringe omfang overholder deres anmeldelsespligt.

Hvis hensigten med fortrinsadgang skal give resultater, kræver det helt banalt, at arbejdsformidlingen har kendskab til de stillinger, som opslås ledige hos de offentlige myndigheder. Og det har arbejdsformidlingen *ikke!!!*

Af den undersøgelse, udvalget »De Handicappede og Arbejdsmarkedet« har ladet foretage, viser det sig, at over halvdelen af arbejdsformidlingens regionalkontorer har tilkendegivet, at de offentlige virksomheder, herunder de koncessionerede, ikke efterlever den anmodning, som arbejdsministeren kom med i november 1973 til samtlige ministerier, styrelser, amtskommuner og kommunalbestyrelser. Ministeren anmodede her disse om forlods at give arbejdsformidlingen meddelelse om alle ledige